

ROLUL ELEMENTELOR DE FLEXIUNE ÎN LIMBAJUL BIBLIOTECONOMIC ROMÂNESC

CZU: 02

DOI: <https://doi.org/10.52673/18570461.24.3-74.13>Doctorandă **Cristina CATEREV**E-mail: cristina.mnlmk@gmail.comORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1055-0634>

Muzeul Național al Literaturii Române

THE ROLE OF THE INFLECTION ELEMENTS IN THE ROMANIAN LIBRARIAN LANGUAGE

Summary. This article explores the way inflection elements influence the Romanian librarian language. Inflection, as a linguistic phenomenon, plays an essential role in the structure and functioning of language, providing nuance and clarity in communication. In the bibliographic context, the correct use of inflection is essential for accuracy and efficiency in knowledge cataloguing, indexing, and organizing. The study examines the specific forms of inflection in the library terminology and their impact on the librarian practices. The analysis includes concrete examples of library terms and illustrates how inflection influences modern library processes.

Keywords: lexicon, librarian terminology, inflection, communication, lexical units.

Rezumat. Prezentul articol explorează modul în care elementele de flexiune influențează limbajul biblioteconomic românesc. Flexiunea, ca fenomen lingvistic, joacă un rol esențial în structura și funcționarea limbajului, oferind nuanțe și claritate în comunicare. În contextul biblioteconomic, utilizarea corectă a flexiunii este importantă pentru precizia și eficiența în catalogarea, indexarea și organizarea cunoștințelor. Studiul analizează formele de flexiune specifice în terminologia biblioteconomică și impactul acestora asupra practicilor din domeniul biblioteconomic. Analiza include exemple concrete de termeni biblioteconomi și ilustrează cum flexiunea influențează procesele biblioteconomice moderne.

Cuvinte-cheie: lexic, terminologie biblioteconomică, flexiune, comunicare, unități lexicale.

INTRODUCERE

Terminologia, ca activitate umană, a fost mereu prezentă, evoluând în paralel cu omul și societatea. În ciuda existenței sale îndelungate, terminologia a început să se dezvolte într-un mod sistematic doar în ultimele decenii. Dezvoltarea sa este însoțită de discuții detaliate și profunde despre principiile care îi stau la bază, metodele folosite și fundamentele teoretice.

M.T. Cabré vede terminologia ca un domeniu de cunoaștere interdisciplinar, concentrându-se pe teoria unităților terminologice (termenii). Cercetătoarea afirmă că unitățile terminologice reprezintă termeni cu caracter lingvistic care sunt similari, dar și diferiți de alte unități ale limbii. Termenii, considerați „obiecte” poliedrice, pot fi analizați din perspective semiotice și lingvistice, cognitive și comunicative [1, p. 27].

„Relația dintre știință și limbaj este complexă și profundă” [2, p. 49]. Limbajul este instrumentul fundamental prin care comunicăm și conceptualizăm idei, inclusiv cele științifice. Fără limbaj, știința nu ar putea exista așa cum o cunoaștem noi, deoarece nu am putea exprima, discuta sau transmite cunoștințele acumulate. Limbajul servește drept fundament, o condiție primară care permite existența și dezvoltarea ști-

inței. Fiecare descoperire științifică, fiecare teorie sau experiment este articulată prin termeni și simboluri lingvistice. Așadar, știința depinde de limbaj pentru a-și structura și împărtăși cunoștințele, devenind un fapt secundar și condiționat de acesta.

Pe de altă parte, limbajul este, de asemenea, modelat și influențat de știință. Pe măsură ce avansăm în cunoașterea noastră, creăm noi termeni și concepte pentru a descrie descoperirile și inovațiile. Astfel, relația dintre știință și limbaj este bidirecțională: limbajul condiționează știința, oferindu-i mijloacele necesare pentru exprimare și dezvoltare, în timp ce știința contribuie la evoluția și îmbogățirea limbajului.

Eugen Coșeriu, unul dintre cei mai influenți lingviști ai secolului al XX-lea, a contribuit semnificativ la înțelegerea limbajului ca fenomen complex și dinamic. El a subliniat importanța categoriilor gramaticale, precum substantivele și verbele, în structura limbii și în organizarea discursului. În viziunea sa, aceste categorii nu sunt doar instrumente de comunicare, ci și elemente fundamentale care influențează felul în care oamenii percep și structurează lumea din jurul lor. Substantivele, care desemnează obiecte, ființe și concepte, și verbele, care exprimă acțiuni, stări și procese, sunt pilonii centrali ai limbajului și ghidează procesele cognitive.

Eugen Coșeriu a demonstrat că limbajul nu este doar un simplu mijloc de a reflecta realitatea exterioară, ci și un instrument activ în construcția acesteia. Substantivele și verbele, prin utilizarea lor gramaticală și semantică, au un impact esențial asupra modului în care oamenii își formează cunoștințele și își comunică experiențele. Limbajul este mai mult decât o unealtă de comunicare, el reprezintă o parte fundamentală a procesului de gândire și cunoaștere umană. Înțelegerea limbajului contribuie la înțelegerea însăși a naturii umane și a modului în care percepem și interacționăm cu lumea din jur. De asemenea, studiile lui Eugen Coșeriu oferă o bază importantă pentru analiza culturală și filosofică a comunicării [3, p. 49].

Fiecare domeniu științific, tehnic sau sociouman are propriul său set de termeni specifici, care reflectă complexitatea și profunzimea cunoștințelor dezvoltate în acel câmp. De exemplu, în domeniul informaticii, termeni precum *algoritm*, *big data* sau *inteligență artificială* au semnificații precise și sunt esențiali pentru înțelegerea și aplicarea tehnologiilor avansate. Acești termeni nu numai descriu concepte și procese tehnice, dar și oferă un limbaj comun pentru specialiști, facilitând comunicarea și colaborarea în domeniu. Prin utilizarea unui vocabular specializat, sociologii pot formula ipoteze și teorii care explică comportamentul uman în contexte sociale diferite. Astfel, limbajul specific fiecărui domeniu de cercetare nu este doar un mijloc de comunicare, ci un instrument pentru avansarea cunoștințelor și înțelegerii umane.

Maria Gălușca afirmă că „orice domeniu științific, tehnic sau sociouman are termeni specifici”, subliniind importanța terminologiei specializate în diverse discipline. Acești termeni, care desemnează concepte, procese și fenomene specifice, sunt indispensabili pentru a comunica precis în interiorul domeniilor de specialitate și pentru a facilita schimbul de cunoștințe între experți. Terminologia definește noțiuni complexe și contribuie la dezvoltarea unui limbaj tehnic comun, care permite cercetătorilor și practicienilor să se înțeleagă în mod eficient și să avanseze în cercetările lor [4, p. 73].

Maria Gălușca subliniază, de asemenea, că terminologia unei discipline reprezintă „componenta cea mai dinamică a vocabularului”, întrucât noii termeni apar constant pe măsură ce se fac descoperiri și se inovează în fiecare domeniu. Acest proces continuu de îmbogățire a vocabularului aduce un impact semnificativ asupra limbii comune, deoarece noile unități lexicale se răspândesc treptat și în afara domeniilor specializate, devenind parte a comunicării cotidiene. Astfel, terminologia specializată reflectă evoluțiile din diverse domenii de cunoaștere și contribuie decisiv la extinderea și transformarea limbii generale.

LIMBAJUL BIBLIOTECONOMIC ROMÂNESC ȘI REALITĂȚILE LINGVISTICE NOI

În domeniul biblioteconomic, limbajul tehnic joacă un rol important în gestionarea și organizarea resurselor informaționale. Aceste concepte oferă bibliotecarilor și specialiștilor în domeniu un cadru structurat pentru a organiza materialele într-o manieră care să permită accesul eficient al utilizatorilor. Fără un astfel de limbaj tehnic precis, ar fi dificil să se mențină ordine și coerență în vastitatea de informații pe care bibliotecile o gestionează.

De asemenea, limbajul biblioteconomic specific contribuie la standardizarea proceselor între diferite instituții, facilitând schimbul de informații și colaborarea. Termeni precum *acces deschis*, *bibliometrie* și *arhivare digitală* reflectă evoluția bibliotecilor în era digitală și necesitatea adaptării acestora la noile forme de acces și stocare a informațiilor. Prin utilizarea unui limbaj tehnic clar și uniform, bibliotecarii pot face față provocărilor impuse de volumele mari de date și tehnologii emergente, asigurând totodată un acces corect și eficient la resursele de cunoaștere pentru cercetători și publicul larg.

Lexicul limbii constituie totalitatea cuvintelor care au existat sau există în cadrul unei limbi, fiind un element fundamental al comunicării și expresiei umane. Acesta este în strânsă legătură cu realitatea pe care o reflectă, schimbându-se în mod constant pe măsură ce societatea evoluează. De-a lungul timpului, cuvintele se pot adapta la noile realități sociale, tehnologice sau culturale, reflectând schimbările din viața cotidiană, descoperirile științifice sau inovațiile tehnologice. Această flexibilitate a lexicului îi permite limbii să rămână relevantă și să își păstreze funcția esențială de a facilita comunicarea între membrii societății. Profesorul universitar Natalia Stratan afirmă că „globalizarea a avut un impact semnificativ asupra tuturor aspectelor dezvoltării umane, inclusiv asupra economiei, științei, artei și societății în general” [5, p. 114].

Pe lângă modificarea inventarului de cuvinte, lexicul suferă și transformări semantice, adică schimbări în sensul sau utilizarea cuvintelor existente. Termeni care odinioară aveau o anumită semnificație pot căpăta sensuri noi sau se pot specializa în contexte particulare. Această evoluție semantică ilustrează adaptabilitatea lexicului în fața transformărilor continue ale lumii înconjurătoare și rolul său activ în reflectarea progresului și a schimbărilor societale.

Lexicul biblioteconomic românesc este un domeniu dinamic, care se îmbogățește constant cu noi termeni pentru a reflecta evoluțiile rapide din bibliotec-

nomie și științele informației. Dezvoltarea tehnologică și schimbările din modul de accesare și gestionare a informației au condus la apariția unor concepte noi, precum *biblioteca digitală*, *rezpositoriu electronic* sau *arhivare în cloud*. Acestea reflectă trecerea de la structurile tradiționale ale bibliotecilor la cele moderne, unde informația este stocată și accesată prin intermediul tehnologiilor digitale. Pe măsură ce bibliotecile își extind serviciile și devin centre multifuncționale de informare, lexicul se adaptează și se diversifică pentru a descrie noile realități profesionale și tehnologice.

Procesul de îmbogățire lexicală în biblioteconomia românească este influențat și de globalizarea domeniului, ceea ce duce la introducerea și adaptarea unor termeni internaționali, cum ar fi *open access*, *metadata* sau *digital curation*. Acești termeni sunt preluați și integrați în vocabularul autohton pentru a asigura uniformitatea și înțelegerea în cadrul comunității profesionale internaționale. Această dinamică lexicală contribuie nu doar la modernizarea limbajului de specialitate, ci și la eficiența comunicării în rândul bibliotecarilor, cercetătorilor și utilizatorilor, făcând posibilă o gestionare mai bună a resurselor informaționale într-o lume în continuă schimbare.

Termenii noi în domeniul biblioteconomic au intrat în circuit ca răspuns direct la inovațiile și tehnologiile informaționale care au revoluționat modul în care informațiile sunt gestionate și accesate. Dezvoltarea tehnologiilor digitale a impus utilizarea unor termeni care reflectă noile procese și instrumente prin care bibliotecile își desfășoară activitatea. Termenii respectivi descriu soluții moderne pentru organizarea și distribuirea informației, precum și metodele prin care bibliotecile se adaptează la nevoile utilizatorilor în era digitală. Aceste inovații tehnologice au determinat schimbări în modul de operare al bibliotecilor, precum și în modul în care acestea interacționează cu utilizatorii. Prin intermediul termenilor noi, profesioniștii din biblioteconomie pot asigura accesul eficient la informație, într-o formă adaptată noilor realități tehnologice. Acestea includ următoarele aspecte-cheie:

- Inovația în limbă apare adesea prin crearea și adoptarea neologismelor. Acestea sunt cuvinte noi sau sensuri noi ale cuvintelor existente, introduse pentru a descrie concepte noi, tehnologii noi sau alte realități emergente. De exemplu, termeni ca *internet*, *blog*, *selfie* sunt exemple de neologisme devenite parte integrantă a vocabularului în ultimele decenii.

- Vocabularul limbii se schimbă și prin extinderea semantică a cuvintelor existente. Procesul dat se referă la schimbările în semnificația unui cuvânt sau a unei expresii în timp. De exemplu, cuvântul *mouse* (șoarece) a suferit o extindere semantică pentru a include și

dispozitivele de control pentru computere. Schimbările în vocabular pot fi influențate de contactul cu alte limbi, globalizarea și schimburile culturale.

- Vocabularul limbii se adaptează continuu la schimbările sociale, tehnologice și culturale. Termenii noi sunt adesea creați pentru a reflecta avansurile tehnologice, noile tendințe sociale sau schimbările în modul de viață al oamenilor.

- În domeniul biblioteconomic, masa vocabularului este vastă și include o gamă largă de termeni și expresii specializate care sunt utilizate în gestionarea informațiilor și în operarea bibliotecilor. Vocabularul biblioteconomic cuprinde și termeni precum *indexare*, *clasificare*, *catalogare*, *servicii de referință*, *politici de colectare*, fundamentali pentru activitățile bibliotecilor și ale profesioniștilor din domeniu. În era digitală, vocabularul biblioteconomic s-a extins pentru a include termeni legați de tehnologiile informației și comunicațiilor (TIC), specialiștii în domeniu utilizează diverse sintagme: *sisteme de gestionare a bibliotecii*, *resurse electronice*, *acces deschis*, *metadata digitale*, reflectând adaptarea bibliotecilor la noile cerințe și resurse digitale.

- Vocabularul include și termeni despre administrarea bibliotecilor, cum ar fi: *planificarea strategică*, *managementul colecțiilor*, *evaluarea serviciilor*, *programe educaționale pentru utilizatori*, esențiali pentru conducerea și dezvoltarea instituțiilor biblioteconomice. Termeni din domeniul informațional, cum ar fi: *căutare informațională*, *literatura științifică*, *sisteme de organizare a colecțiilor*, sunt de asemenea parte din vocabularul biblioteconomic, reflectând preocupările și practicile specifice legate de gestionare a informației în bibliotecă. Această masă bogată a vocabularului reflectă complexitatea și diversitatea activităților și funcțiilor desfășurate în cadrul bibliotecilor moderne, contribuind la o comunicare precisă și eficientă în domeniul biblioteconomic.

DINAMICA FLEXIUNII ÎN RAPORT CU LIMBAJUL BIBLIOTECONOMIC ROMÂNESC

Limbajul biblioteconomic reprezintă o specializare a limbii române utilizată în domeniul bibliotecilor, arhivelor și al managementului informației. Acesta include o terminologie specifică și un set de norme lingvistice adaptate pentru a facilita procesul de catalogare, clasificare și accesare a resurselor informaționale. Flexiunea, ca proces de modificare a formelor gramaticale ale cuvintelor, joacă un rol determinant în acest limbaj specializat, asigurând acuratețea și consistența comunicării profesionale. Studiul acestor elemente de flexiune contribuie semnificativ la înțelegerea modu-

lui în care terminologia specifică este adaptată și folosită în practica biblioteconomică în scopul optimizării comunicării în domeniul biblioteconomic, asigurând claritatea și coerența în utilizarea termenilor în diverse contexte și situații. Prin analizarea flexiunii termenilor în limbajul biblioteconomic, cercetarea în cauză contribuie la îmbunătățirea eficienței informaționale și la adaptarea continuă a vocabularului la schimbările din domeniul biblioteconomic contemporan.

Subiectul abordat scoate în evidență explorarea modului în care termenii și expresiile din acest domeniu sunt flexionați și adaptați în funcție de contextele de utilizare și cerințele comunicării specifice. Această abordare analitică pune în lumină importanța adaptabilității vocabularului biblioteconomic într-un mediu în continuă schimbare, inclusiv în era digitală și în contextul globalizării informației.

Conceptul de *flexiune* este în multe aspecte legat de organizarea și structura lingvistică în contextul biblioteconomic și informațional. În domeniul biblioteconomic, flexiunea contribuie la înțelegerea și manipularea termenilor într-o bază de date sau catalog. Flexiunea substantivelor, de exemplu, este importantă pentru corecta indexare și căutare a termenilor, deoarece aceleași cuvinte pot apărea sub forme diferite în funcție de contextul gramatical. Acest lucru este important pentru a asigura consistența și precizia în căutările din bazele de date bibliografice.

În cercetarea privind elementele de flexiune în limbajul biblioteconomic românesc au fost utilizate diverse metode pentru a investiga și analiza terminologia specifică. Printre acestea se numără metoda descriptivă. De asemenea, s-a folosit metoda analizei lexico-gramaticale pentru a examina structura și funcțiile gramaticale ale termenilor specifici din domeniul biblioteconomic. Am utilizat în cercetare analiza și sinteza ca metode generale pentru a sintetiza rezultatele și pentru a oferi o înțelegere comprehensivă a flexiunii și adaptării terminologiei în limbajul biblioteconomic românesc.

Flexiunea este o componentă fundamentală în structura lingvistică a unei limbi, implicând modificări ale formei cuvintelor pentru a exprima diverse funcții gramaticale sau semantice în propoziții. Aceasta include flexiunea de gen, număr, caz și timp în limbi precum româna, germana sau latină, ajutând la înțelegerea corectă a relațiilor sintactice și semantice în propoziție. Studiile lingvistice au demonstrat că flexiunea contribuie la claritatea și precizia comunicării într-o limbă, permițând diferențierea între subiect, predicat și complemente într-o propoziție. În plus, analiza flexiunii este importantă pentru dezvoltarea și descrierea gramaticilor limbilor naturale, precum și pentru înțelegerea evoluției și adaptării limbajului în contex-

te istorice și sociale diverse. Cercetările în domeniul lingvisticii comparate explorează variațiile și regulile flexiunii în diferite limbi, evidențiind universalele gramaticale și particularitățile sistemelor flexionare specifice fiecărei limbi individuale.

Menționăm că flexiunea contribuie la claritatea și precizia terminologiei în domeniul biblioteconomic, influențând clasificarea, catalogarea și comunicarea în acest sector, facilitează funcționarea eficientă a sistemelor de biblioteci și documentare. Prin analizarea exemplor concrete, se demonstrează rolul vital al flexiunii în structura și utilizarea limbajului biblioteconomic.

În era digitală, flexiunea influențează și modul în care sunt gestionate și procesate datele de către sistemele automate. Sistemele de catalogare și indexare trebuie să fie capabile să recunoască și să interpreteze corect diferitele forme ale unui cuvânt pentru a asigura accesibilitatea și relevanța informațiilor stocate. Aceste aspecte evidențiază importanța flexiunii în structura lingvistică, în aplicarea practică a gestionării informației și cunoașterii în domeniul biblioteconomic.

În procesul de catalogare, unde se creează înregistrări descriptive pentru fiecare material, utilizarea corectă a flexiunii permite catalogatorilor să descrie cu exactitate fiecare resursă. O catalogare precisă facilitează indexarea eficientă, care la rândul său, îmbunătățește accesul utilizatorilor la materialele dorite. De exemplu, termenii *cărți* și *carte* trebuie diferențiați clar pentru a evita confuzia în baza de date a bibliotecii.

Terminologia biblioteconomică românească este bogată în termeni care se flexionează pentru a reflecta diferite roluri și funcții. De exemplu, termeni precum *catalog*, *index* sau *fișă* se schimbă în funcție de contextul gramatical. Flexiunile de gen și număr ale acestor termeni influențează modul în care sunt utilizate în fraze și propoziții, contribuind la claritatea și precizia comunicării. În cazul termenului *index*, formele *indexului* sau *indexurilor* trebuie utilizate corespunzător pentru a reflecta relațiile exacte între concepte în cadrul unei biblioteci.

Impactul flexiunii asupra practicilor în domeniul biblioteconomic este semnificativ, deoarece asigură o organizare și o regăsire eficientă a informațiilor. În activitățile zilnice ale bibliotecarilor, cum ar fi *catalogarea* și *indexarea resurselor*, flexibilitatea și acuratețea lingvistică sunt esențiale. Un limbaj precis și bine structurat, care folosește corect elementele de flexiune, contribuie la reducerea ambiguităților și îmbunătățește experiența utilizatorilor în căutarea informațiilor.

Structurarea ierarhică a termenilor și a relațiilor dintre aceștia necesită o înțelegere profundă a modului în care flexiunea poate altera semnificația și relațiile dintre concepte. De exemplu, sistemele de clasifi-

care biblioteconomică, cum ar fi *Clasificarea Zecimală Universală* (CZU) sau *Clasificarea Zecimală Dewey* (*Dewey Decimal Classification*), se bazează pe un limbaj precis, unde orice eroare de flexiune poate conduce la o clasificare eronată a colecțiilor.

Într-un context internațional, bibliotecile trebuie să se alinieze la standardele globale, ceea ce poate necesita ajustarea limbajului biblioteconomic românesc pentru a fi compatibil cu terminologia engleză sau a altor limbi. Acest lucru poate implica modificări în utilizarea flexiunii. De exemplu, utilizarea termenului *repository* în loc de *depozit* poate reflecta influențele internaționale (de exemplu: „Repository-ul universității conține teze de doctorat și articole științifice”).

După cum s-a menționat anterior, *catalogarea* și *indexarea* sunt procese fundamentale în biblioteconomie, iar utilizarea corectă a flexiunii este esențială pentru precizia și eficiența acestora. Flexiunea asigură că termeni precum *titluri*, *autori* și *subiecte* sunt corect înregistrați și organizați.

Din afirmațiile Taisiei Aculova, „în procesul catalogării dacă un termen are sensuri diferite, este necesar să se precizeze omonimele. Cazurile de omonimie sunt puse în evidență prin adăugarea unui calificativ între paranteze. Termenul împreună cu calificativul său constituie o unitate. De ex.: *lama* (religie) – *lama* (zoologie); *hiperbolă* (literatură) – *hiperbolă* (matematică); *plasma* (biologie) – *plasma* (fizică) etc.” [6, p. 23].

Tehnologiile moderne de catalogare și sistemele informatice bibliografice impun adesea adaptări în utilizarea flexiunii. Interfețele digitale și software-urile de catalogare trebuie să fie compatibile cu structura gramaticală a limbii române. Flexiunea corectă asigură că termenii sunt adecvați pentru căutările utilizatorilor.

În clasificarea resurselor informaționale sistemele de clasificare, cum ar fi *Clasificarea Zecimală Universală* (CZU), utilizează un set de termeni care trebuie să fie flexibili în utilizarea sa. De exemplu, termenii de genul *știință*, *științelor*, *științe* urmează să fie corect flexionați pentru a reflecta structura semantică a clasificării. Flexiunea facilitează clasificarea și organizarea eficientă a materialelor bibliografice. Prin declinare și conjugare, termenii biblioteconomi pot reflecta precis relațiile dintre resurse și categorii, necesare pentru managementul informațional.

De exemplu: „Titlurile cărților literare sunt catalogate după gen. Flexiunea nominală „cărților” și adjectivală „literare” contribuie la clasificarea eficientă. „Catalogarea cărților rare necesită o atenție specială.” Flexiunea adjectivală „rare” specifică tipul de cărți și implică proceduri de catalogare distincte.

În contextul descrierii bibliografice și al gestionării metadatelor, flexiunea permite detalierea preci-

să a resurselor. Descrierea exactă și completă a unui document este importantă pentru identificarea și recuperarea acestuia. De exemplu: „Metadatele includ titlul, autorul și anul publicării.” Flexiunea corectă a substantivelor asigură faptul că fiecare element este clar identificat.

Digitalizarea și tehnologiile emergente aduc noi provocări în utilizarea flexiunii în limbajul biblioteconomic. Termenii noi și adoptarea unui limbaj tehnic pot fi un impediment în aplicarea regulilor tradiționale de flexiune. De exemplu: „Integrarea de noi termeni tehnici în sistemele de catalogare poate fi dificilă.” Flexiunea „tehnică” și „sistemele” reflectă adaptările necesare.

Inovațiile tehnologice au influențat profund limbajul biblioteconomic, introducând o terminologie digitală care reflectă noile realități din domeniu. Termenii descriu procese și tehnologii care au transformat modul tradițional de organizare și acces la informație. Acești termeni noi au fost esențiali pentru a exprima schimbările rapide aduse de revoluția digitală și pentru a permite profesioniștilor să se adapteze la noile cerințe tehnologice. În acest context, limbajul biblioteconomic nu doar că se extinde, ci și se modernizează, oferind noi moduri de a descrie și înțelege procesele din bibliotecă.

Fiind adesea împrumutați din alte limbi, în special din engleză, termenii noi pot necesita adaptări flexionale pentru a se integra în structura gramaticală a limbii române. De exemplu, termenii *metadata* și *curation* au fost adaptați ca *metadate* și *curare digitală*, respectând particularitățile limbii române. Acest proces de adaptare lexicală asigură că noii termeni nu doar îmbogățesc vocabularul, ci și respectă normele gramaticale și de flexiune ale limbii, facilitând astfel utilizarea lor corectă și eficientă în contexte academice și profesionale. Adaptarea terminologiei digitale în biblioteconomie reflectă dinamismul și flexibilitatea limbii române în fața schimbărilor tehnologice. Exemplu: „Biblioteca oferă acces la e-books și baze de date.” Termenii *e-books* și *baze de date* reflectă adaptarea la terminologia modernă și pot impune provocări în declinarea corectă.

Utilizarea corectă a flexiunii facilitează inclusiv comunicarea clară și eficientă cu utilizatorii bibliotecii. Aceasta permite bibliotecarilor să ofere instrucțiuni precise și să răspundă la întrebări într-un mod clar și ușor de înțeles. Exemple: „Împrumutul cărților se face pe o perioadă de două săptămâni.” „Bibliotecarul a recomandat o carte cititorului.”

Flexiunea substantivului „cărților” (genitiv) clarifică obiectul împrumutului. Declinarea corectă a „citorului” (dativ) clarifică că acesta este destinatarul recomandării.

CONCLUZII

Flexiunea joacă un rol important în limbajul biblioteconomic românesc, contribuind esențial la claritatea și precizia comunicării în acest domeniu. Prin intermediul flexiunii, cuvintele sunt modificate pentru a exprima relații gramaticale precum numărul, genul sau cazul, facilitând înțelegerea clară a funcției fiecărui termen într-o frază. De exemplu, termeni precum *document* devin *documente* în plural, reflectând o multitudine de resurse, în timp ce structuri mai complexe, precum *catalog al bibliotecii*, sunt flexionate pentru a indica posesia sau relația între entități. Astfel, prin acest proces, limbajul biblioteconomic se adaptează la necesitățile descriptive și organizatorice specifice mediului informațional.

Flexiunea în limbajul biblioteconomic contribuie și la eficiența proceselor de organizare și regăsire a informațiilor. În cadrul catalogării și indexării, formele flexionate permit identificarea precisă a resurselor, în funcție de caracteristicile lor particulare. De exemplu, folosirea corectă a genitivului pentru expresii precum *catalogul bibliotecii* sau *arhiva colecției* ajută la crearea unor structuri informaționale clare, care permit utilizatorilor să navigheze și să regăsească rapid materialele dorite. Prin stabilirea unor relații gramaticale riguroase, se evită confuziile care pot apărea în interpretarea și căutarea informațiilor.

Mai mult decât atât, flexiunea este esențială în procesul de adaptare a terminologiei noi, în special

în cazul împrumuturilor lingvistice. Termeni precum *metadata* sau *repository* necesită adaptări la sistemul gramatical românesc, atât din punct de vedere al genului, cât și al formelor de plural. Aceste adaptări asigură o integrare eficientă a termenilor în limbajul biblioteconomic, permițând specialiștilor din domeniu să opereze cu noțiuni noi fără a pierde din claritatea și coerența discursului. Astfel, flexiunea rămâne un element cheie în dezvoltarea și îmbogățirea vocabularului biblioteconomic, contribuind la funcționarea optimă a proceselor de organizare a informațiilor.

BIBLIOGRAFIE

1. Cabré, Maria Teresa. Terminology: Theory, methods and applications. Philadelphia PA, John Benjamins, 1998. 248 p.
2. Coșeriu, E. Omul și limbajul său: Studii de filozofie a limbajului, teorie a limbii și lingvisticii generale. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2009. 465 p. : tab.
3. Coșeriu, E. Limbaj și comunicare, [online] www.academiaromana.ro/bdar/archiva/gramatica/GRAMATICA_LIMBII_ROMANE_VOL_I_2005.pdf (consultat: 27.07.2024).
4. Galușca, Maria. Rolul terminologiei în actualitate. În: Sesiune națională de comunicări științifice studențești: Științe umanistice, 25-26 aprilie 2018, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al USM, 2018, 73-75.
5. Stratan, Natalia. Dinamica vocabularului limbii române. Suport de curs. Chișinău: US Tiraspol, 2017. 172 p.
6. Aculova, Taisia. Indexarea pe subiecte: Ghid metodic pentru bibliotecari. Bălți: Biblioteca Universității de Stat „Alec Russo”, 2010. 42 p.

Timotei Bătrânu. *Lot experimental*, 2023, ulei, carton, 40 × 60 cm.